

KYSYMYSLOMAKE

Valintakoekirjat: Niemi P. & Keskinen E. (toim.): Taitavan toiminnan psykologia, Psykologian laitos, 2002.

Nummenmaa Lauri: Käyttäytymistieteiden tilastolliset menetelmät, luvut 1-13, Tammi 2004, 1. tai uudempi painos.

Tehtävänäsi on arvioida, onko esitetty väite valintakoekirjan perusteella oikein vai väärin. Vastaa kirjoittamalla rasti valitsemaasi kohtaan vastauslomakkeelle.

Vastausvaihtoehdot ovat:

- varmasti oikein
- oikein
- en tiedä
- väärin
- varmasti väärin

Pisteitä saat seuraavasti

Väittämä on valintakoekirjan mukaan	oikein	väärin
Sinun valintasi	pisteet	
varmasti oikein	+2	-2
oikein	+1	-1
en tiedä	0	0
väärin	-1	+1
varmasti väärin	-2	+2

1. Kaksoissokkokeen oleellinen piirre on, etteivät lääkkeen antaja ja lääkkeen saaja tiedä, minkä lääkkeen vaikutusta tutkitaan.
2. Yhdistämällä satunnaisten kirjainsarjojen tuottamistehtävä johonkin toiseen kognitiiviseen tehtävään voidaan tutkia fonologisen kehän toimintaa.
3. Refleksiivinen toiminta tarkoittaa henkilön keskittymistä toisen sisäiseen maailmaan.
4. Kaukiaisien ym. tutkimuksessa (2002) tuli esiin kaksi kiusaajien ryhmää, joista toisella oli huomattavan alhainen, toisella keskimääräistä korkeampi sosiaalinen älykkyys.
5. Epäjatkuvien taitojen heikkenemisen syynä on lähinnä motoristen toimintaohjelmien nopea unohtuminen.

6. kysymys poistettu
7. Lumevaikutus on merkittävä vaikuttava tekijä psykoterapiassa.
8. Baddeleyn mukaan episodinen taltio on tietoisien kokemuksien syntypaikka.
9. Symmetrisen jakauman keskihajonta ei muutu, jos jakaumaan lisätään jakauman keskiarvon suuruisia havaintoja.
10. Nimenomaan reaktiivisesti aggressiiviset lapset uskovat, että "aggressio kannattaa".
11. Ajotaidon hierarkkisessa rakenteessa alinta hierarkian tasoa voi vastata mikä tahansa Rasmussenin taksonomian tasoista.
12. Normaalijakauman odotusarvo on aina 0.
13. Ns. vahvistamisilluusion sisältyy sellainen paradoksi, että informaation hyväksymiskynnys on alhainen.
14. Tutkimukset ovat johdonmukaisesti osoittaneet, että työmuistin keskusyksikön kapasiteetti vaikuttaa lauseiden kieliopillisen jäsentämisen sujuvuuteen.
15. Metakognitiiviset prosessit tarkoittavat representationaalisen mallin monitorointia ja oman toiminnan kontrollia ja säätelyä.
16. Tutkimuksessa mitataan koehenkilöiltä tapahtumasidonnaisia herätevasteita (ERP). Mittaus suoritetaan välimatka-asteikolla. Jos ERP-muuttujan mittaustulokset kerrotaan luvulla kymmenen ja niistä vähennetään luku 100, mittaustulokset eivät enää ole välimatka-asteikollisia.
17. Olemassaolevan ryhmän jäsenet lähestyvät yleensä aktiivisesti uutta tulokasta ja pyrkivät kommunikoimaan tämän kanssa.
18. Taidon kasvaessa tietoista tarkkaavaisuutta vaativa toiminnan hierarkkinen taso nousee.
19. Tutkimuksessa verrataan turkulaisten ($n=100$), tamperelaisten ($n=100$) ja oululaisten ($n=100$) itsetuntoa toisiinsa yksisuuntaisen varianssianalyysin avulla. Tällöin varianssianalyysiasetelmassa $df_{bg} = 2$.

20. Ns. huonosti määritelyihin ongelmiin on vain yksi mahdollinen vastaus.
21. Tutkimusten mukaan fonologinen taltio ei ole keskeisessä asemassa virkkeiden ymmärtämisessä.
22. Reflektion avulla haastattelija voi tarkistaa, onko hän ymmärtänyt oikein haastateltavan sanoman.
23. kysymys poistettu
24. Sosiaaliset taidot määritellään yleensä niiden seurausten perusteella.
25. Stroop-testissä lukutaidon automatisoituminen edistää ääneen nimeämistä.
26. Tutkija tarkastelee ympäristön melun vaikutuksia sydämen syketaajuuteen. Hän säätelee koehuoneen melutasoa, ja mittaa koehenkilöiden syketaajuudet erilaisilla melutasoilla. Tällöin sydämen syketaajuus on tutkimuksen riippumaton muuttuja.
27. Tutkimuksissa on havaittu, että aggressiiviset lapset kiinnittävät huomiota ennen kaikkea kuvitteellisten tilanteiden alussa esitettyihin sosiaalisiin vihjeisiin.
28. TOTE-malliin sisältyvät varsinaista tehtävää koskevan tiedon lisäksi tietoja toimijan omista toimintaedellytyksistä.
29. Studentin t-jakauma lähestyy standardoitua normaalijakaumaa, kun $df \geq 30$.
30. Ns. kokeenjohtajaefektiä voidaan kontrolloida pitämällä kokeenjohtaja tietämättömänä koehenkilöiden ominaisuuksista.
31. Mitä paremmin toimintaa ohjaavat sisäiset mallit ovat kehittyneet, sitä täydellisempiä kopioita ympäristöstä ne ovat.
32. F-jakauman odotusarvo kasvaa, kun vapausasteiden määrä kasvaa.
33. Täydentävä tunnereaktio tarkoittaa psykoterapeutin asiakkaalleen osoittamaa ymmärtämystä.
34. Kiusaamista sivusta seuraavien lasten toiminta vaihtelee yksilötasolla, mutta ei koululuokkien välillä.

35. Fittsin tarkoittamassa mielessä autonominen oppimisen vaihe vastaa Rasmussenin käsitteissä lähinnä taksonomian sääntöperustaista tasoa.

36. Yksisuuntaisen varianssianalyysin asettama vaihtoehtoinen hypoteesi voidaan esittää muodossa ”kaikkien vertailtavien ryhmien keskiarvot poikkeavat toisistaan”.

37. Kokemuksellinen tieto on pätevää lähinnä empiirisen luonteensa vuoksi.

38. Tekstinymmärtämisessä lukijat tekevät säännönmukaisesti päätelmiä syy-seuraus –suhteista.

39. Tarkastellaan 8-sivuista noppaa, jota heitettäessä voidaan saada mikä tahansa luvuista 1,2,3,4,5,6,7 ja 8. Kaikkien lukujen saaminen on yhtä todennäköistä. Tällöin 8-sivuisen nopan heiton tulos –satunnaismuuttujan odotusarvo on 4.5.

40. Guerran ja Slabyn (1990) tutkimuksessa sosiokognitiiviseen interventio-ohjelmaan osallistuneilla nuorisorikollisilla tapahtui muutoksia sekä sosiaalisissa ongelmanratkaisutaidoissa että käyttäytymisessä.

41. Tilastollisessa testaamisessa havaitaan, että p -arvo on .01. Tämä voidaan tulkita siten, että nollahypoteesi on asetettu oikein 1%:n todennäköisyydellä.

42. Andersonin teorian mukaan olennaista taitojen oppimisen ymmärtämisessä on, miten proseduraalinen tieto muuttuu deklarativiseksi.

43. Psykologin toiminnassa reflektiivinen ja tekninen toimintaote voivat vaihdella ja painottua eri tavoin erilaisissa toimintaympäristöissä.

44. Populaatioiden a ja b hajonnat ovat $\sigma_a = 10$ ja $\sigma_b = 20$. Poimitaan populaatioista otokset, joiden suuruudet ovat $n_a = 16$ ja $n_b = 25$. Täten otoksen a perusteella voidaan todennäköisesti arvioida tarkemmin sen populaation keskiarvoa, josta kyseinen otos on poimittu.

45. Yksilölliset erot ns. pitkäkestoisen työmuistin kapasiteetissa ovat seurausta kyvystä keskittyä olennaiseen tietoon ja ehkäistä epäolennaisen tiedon pääsy työmuistiin.

46. SIP-mallia on kritisoitu siitä, että se korostaa emootioita kognitiivisten tekijöiden kustannuksella.

47. Jos tutkimuksessa tehdään tyypin 2 virhe, niin nollahypoteesi jää voimaan vaikka se olisi pitänyt hylätä.

48. Andersonin teorian mukaan virittymisvaiheen jälkeinen tilanne vastaa lähinnä Fittsin teorian autonomista vaihetta.
49. Systemaattinen kato on tutkimuksen kannalta hankalampaa kuin satunnainen kato.
50. Rabiner ja Coie (1989) totesivat, että muuttamalla suosittujen lasten odotuksia vuorovaikutuksen sujumisesta voitiin vaikuttaa siihen, miten toverit heihin tosiasiallisesti jatkossa suhtautuivat.
51. Jos muut tekijät pysyvät vakioina, yhden otoksen t-testisuure pienenee, kun otoskoko pienenee.
52. Korkea vireystila mahdollistaa laaja-alaisen tarkkaavaisuuden.
53. Tutkimukseen osallistuu kuusi koehenkilöä. Jokainen koehenkilö testataan ainoastaan kerran. Yhteensä koehenkilöt voidaan siten testata 720 järjestyksessä.
54. Työnohjaajan sisäiset prosessit voivat olla työnohjauksen kohdealueena.
55. Reasonin teorian mukaisten erehdysten ja lipsahdusten tasojen tapahtumat selittävät merkittävässä määrin maantieliikenteen onnettomuuksia.
56. Yksisuuntaisessa varianssianalysissä oletetaan, että käsittelytekijä voi vaikuttaa ryhmien sisäiseen varianssiin.
57. Sanfordin ja Garrodin tekstinyymmärtämissä työmisti jaetaan eksplisiittiseen ja implisiittiseen fokukseen, joiden kapasiteetti on samansuuruinen.
58. Varianssi voi joissain tapauksissa olla negatiivinen.
59. Nuorten mieskuljettajien ajoneuvon hallinnanmenetysonnettomuudet selittyvät pitkälti ajamisen hierarkian ylimmän tason ongelmilla.
60. Post hoc –vertailujen tarkoituksena on minimoida riski tyyppin I virheen tekemiseen.